

MCC Klik Zwolse Werkafspraken

en

WDH - Interline

en

MCC Klik Ochtendspits

en

andere MCC Klik activiteiten

Jaarverslag 2016

***Levende
Werkafspraken***

Tussen Huisartsen en Specialisten Isala te Zwolle

MCC Klik

038 – 455 9851
info@mccklik.nl
www.mccklik.nl

Medisch Coördinator Werkafspraken en Interline:
mevrouw M.P.E. Couwenberg

mpecouwenberg@gmail.com

Secretaresse Interline en Werkgroepen:
mevrouw A.H.M. (Anja) Jong

interline@mccklik.nl

Algemeen Medisch Coördinator (Nieuwsbrief, algemeen)
De heer J.L. (Jules) ten Berg

jltberg@home.nl

MCC Klik site

www.mccklik.nl

App

'MCC Klik'

MCC Klik Ochtendspits

www.mccochtendspits.nl

Verzamelsite FMCC

www.afsprakenhuisartenspecialist.nl

Inhoud

1.	Basisinformatie.....	3
2.	MCC Klik in 2016.....	5
3.	Jaarplan 2017.....	8
BIJLAGE 1 Tabellen		9
Tabel 1	Werkafspraken in 2016.....	9
Tabel 2	Interlineprogramma's 2016.....	10
Tabel 3	Overzicht alle Interlineprogramma's.....	10
Tabel 4	Aantal presentaties en lopende Interline programma's t/m 2016.....	12
Tabel 5	Aantal deelnemers, opkomstcijfers en evaluatie Interline.....	12
BIJLAGE 2 Samenvatting vorige jaarverslagen		13

1. Basisinformatie

Uitgebreidere informatie over MCC Klik, het maken van de Werkafspraken, Interline en Ochtendspits vindt u op de website van MCC Klik: www.mccklik.nl. Hier volgt een korte uitleg.

MCC Klik heeft als doel de samenwerking tussen eerste en tweede lijn (Isala, Zwolle) te verbeteren en te onderhouden. De basis van MCC Klik wordt gevormd door huisartsen uit de regio Zwolle en de specialisten van Isala. Apothekers van Isala en de perifere apothekers regio Zwolle participeren in MCC Klik. Andere instanties, zoals GGD en Dimence, worden uitgenodigd indien daar aanleiding voor is.

MCC Klik Werkafspraken worden gemaakt door een werkgroep van meestal 3 huisartsen en 2 specialisten. Zij sluiten aan op bestaand materiaal en bevatten met name medisch inhoudelijke afspraken. Zij worden geplaatst op de website en app. Alle huisartsen in het adherentiegebied van Isala ontvangen per email bericht van de geplaatste nieuwe of herziene Werkafspraken. Ze worden verzonden aan huisartsen die hebben aangegeven nog behoefte te hebben aan een papieren versie, en selectief toegezonden aan betrokken specialisten van Isala en andere disciplines.

Interline is een in Zwolle ontwikkelde methode om de Werkafspraken bij de huisartsen bekend en vertrouwd te maken. Via een interactieve methode wordt een Werkafpraak in twee uur tijd door de werkgroep aan een huisartsgroep gepresenteerd. Huisartsgroepen kunnen een abonnement afsluiten voor drie presentaties (dus van drie Werkafspraken) per jaar.

Ochtendspits

De Ochtendspits is in Zwolle in 2015 ontwikkeld en per 1 januari 2016 officieel van start gegaan. Alle aan Interline deelnemende huisartsen krijgen daarbij tweemaal per week 's morgens een mail met een medische vraag en meerkeuze antwoorden. Na het kiezen van een antwoord verschijnt direct het juiste antwoord met een korte toelichting en referenties. De bedoeling is dat dit binnen een minuut af te handelen is. De vragen worden door MCC Klik zelf ingevoerd en slaan terug op gegeven Interlines of andere WDH cursussen. Ook andere MCC's kunnen hieraan deelnemen. Per 1 januari 2016 is ook MCC Omnes in Sittard gestart, in maart 2017 heeft de transmurale organisatie Sibra in Amsterdam de Ochtendspits besteld. Daarnaast doen in Zwolle vanaf 1 april 2016 de coassistenten werkzaam in de Isala mee, en vanaf 1 april 2017 de huisartsen in opleiding in de regio Zwolle.

Geschiedenis

De eerste Zwolse Werkafpraak dateert uit 1995. De behoefte er 'iets mee te doen' leidde in 1998 tot de eerste Interlinepresentatie. De behoefte ná Interline een vervolg hieraan te geven leidde in 2016 tot de Ochtendspits, zie hierboven.

Een Interlinepresentatie wordt gegeven aan een Huisartsgroep van 10-15 huisartsen op locatie. De Interplus presentatie was een plenaire presentatie geruime tijd na de laatste Interlinepresentatie, met als bijzonderheid dat de gehele specialistenmaatschap aanwezig was. Het is driemaal in deze vorm gegeven (Neurologen, Longartsen en Orthopeden) en kreeg steeds een hoge waardering. Gezien de uitgebreide inzet en toch beperkte opkomst is er in 2006 mee gestopt.

Het jaar 2012 zal de geschiedenis ingaan als het jaar van de Grote Sanering van Medisch Coördinerend Centrum (MCC) Klik. MCC Klik speelde een essentiële rol bij de opzet van de Ketenzorg, en dan met name de Diabeteszorg, maar later ook bijvoorbeeld CVA en Dementie. De bemoeienis hiermee is echter overgenomen door de Zorggroepen van de Huisartsen, die zich hiervoor goed georganiseerd hebben via de Huisartsenvereniging Regio Zwolle en hun organisatie Medrie. De netwerken Palliatieve Zorg, Dementie en de Transmurale Stroke Service Zwolle, die ook onderdeel waren van MCC Klik, zijn ondergebracht bij Isala.

Voor MCC Klik betekende dit een rigoureuze afslanking tot alleen de Werkafspraken en Interline, waarbij ook het Klikbulletin stopte. Inmiddels is MCC Klik weer aangevuld met algemeen coördinatiewerk en de start van de digitale nieuwsbrief 'Klik actueel'.

Daarvoor is eind 2012 Jules ten Berg, gepensioneerd huisarts uit Zwolle, toegetreden als algemeen medisch coördinator bij MCC Klik.

Vanwege de afslanking is de Stichting MCC Klik opgeheven en is MCC Klik nu als neutraal platform organisatorisch ondergebracht bij de huisartsenorganisatie Medrie. Zij wordt aangestuurd door een 'bestuurlijk overleg' (huisartsen, specialisten, apothekers, ziekenhuis).

Effectmetingen

In 2011 en 2012 is huisarts Bé Prenger binnen MCC Klik bezig geweest onderzoek te begeleiden met de vraagstelling of het beleid van huisartsen veranderde na het volgen van Interline. De indirecte parameters (deelname en opkomstpercentage, evaluatiecijfer, genoemde leerpunten, positieve inzet) tonen overtuigend het succes van Interline aan, maar er bestond behoefte dit ook in getal zichtbaar te maken. Dat is lastig vanwege de vele variabelen die invloed hebben op een gedrag, maar lijkt voor een aantal items toch gelukt: 1. Het beter invullen van het aanvraagformulier urineweginfecties, 2. Het terugdringen van de vrij zinloze aanvraag voor een X-sinus, 3. Het bevorderen van het gebruik van punctiecytologie op de juiste indicatie.

FMCC

MCC Klik is lid van de Federatie van Medisch Coördinatie Centra (FMCC).

In den lande verschijnen en verdwijnen Medisch Coördinerende Centra regelmatig op en van het toneel. Ruim 20 MCC's zijn verenigd in de Federatie van Medisch Coördinerende Centra (FMCC). MCC Klik is een van de oudste hiervan.

Vanuit de FMCC bestaat behoefte tot een duidelijker landelijke profilering van het belang en de betekenis van een MCC voor de samenwerking tussen huisarts en specialist. Er bestaat hier immers verder geen landelijke organisatie voor, rond ieder ziekenhuis wordt dit wiel opnieuw uitgevonden. Het blijkt dat de FMCC een belangrijke rol kan spelen om van elkaars ervaringen te leren en de goede dingen van elkaar over te nemen. Een voorbeeld daarvan is de FMCC Verzamelsite, een oorspronkelijk initiatief van MCC Klik, overgenomen door de FMCC. Ook de in 2015 door MCC Klik ontwikkelde Ochtendspits kan op een goed draagvlak binnen de FMCC rekenen.

FMCC Verzamelsite

In 2007/2008 is een Verzamelwebsite ontwikkeld en operationeel geworden waarop alle in den lande gemaakte regionale Werkafspraken en Interlineprogramma's te vinden zijn. De site is openbaar toegankelijk sinds 2012, vernieuwd in 2013, en wordt financieel mogelijk gemaakt door de FMCC. De Verzamelsite is geïntegreerd met onder meer de MCC Kliksite:

werkafspraken op de MCC Kliksite geplaatst staan automatisch ook op de Verzamelsite.

www.afsprakenhuisartsenspecialist.nl.

2. MCC Klik in 2016

Werkafspraken

Er zijn nu in totaal 97 Werkafspraken. In het document 'Register Werkafspraken en Interline' op deze site (Zie 'Werkafspraken' – 'Algemeen') vindt u de onderwerpen, het jaar van eerste publicatie, het jaar van de laatste herziening, over welke Werkafspraken er Interlineprogramma's zijn gemaakt en in welke periode deze gepresenteerd zijn.

Tabel 1 toont de nieuwe en herziene Werkafspraken in 2016 met de betrokken disciplines.

De Werkafspraken zijn vanaf 1 januari 2012 digitaal vrij in te zien via www.mccklik.nl en sinds 2013 ook via de app 'MCC Klik'.

Nieuwe Werkafspraken en belangrijke herzieningen worden ook in gedrukte versie aan belanghebbende beroepsgroepen toegezonden. Veel huisartsen blijken de gedrukte vorm graag te gebruiken, en het levert bij verzending ook de nodige en gewenste aandacht op voor de nieuwe uitgaven. Ze worden vergezeld met een toelichting over de belangrijkste wijzigingen.

Interline

In 2016 zijn 3 nieuwe Interlineprogramma's over 3 verschillende Werkafspraken voor het eerst gepresenteerd. Totaal waren er 45 Interlinepresentaties in 2016. Zie tabel 2.

Vanaf 1998 zijn nu 53 verschillende Interlineprogramma's geproduceerd (Tabel 3), eind 2016 zijn er in totaal 660 Interlinepresentaties geweest (Tabel 4).

Uit Tabel 5 blijkt dat Interline zich nog steeds kan verheugen op een enorme opkomst: vrijwel alle huisartsen (in 2016: 205 huisartsen) in het adherentiegebied van de Isala nemen deel, en er is een stabiele daadwerkelijke opkomst van 70-80% (in 2016: 77 %), met een al jaren hoog waarderingcijfer (in 2016 8,3). Vergeleken met landelijke evenbeelden scoort Interline hiermee opvallend hoog.

Organisatie

De administratieve organisatie rond de werkgroepen en Interline is in handen van Anja Jong, Accreditering vindt plaats via invoering in het GAIA systeem. Ria Couwenberg zit de werkgroepen voor, redigeert de Werkafspraken en de Interlineprogramma's, en overlegt met de Werkgroep Deskundigheidsbevordering Huisartsen (WDH).

Site en app

Op de MCC Klik site zijn naast de werkafspraken een portrettengalerij met overleg-telefoonnummers en e-mailadressen van huisartsen, specialisten, en apothekers te vinden. Ook is er een samenwerking met het Regionaal Formularium Zwolle, die haar resultaten eveneens op de MCC Kliksite en app publiceert.

In 2014 is op de site de Klik Matching toegevoegd en de mogelijkheid voor melden van transmurale incidenten. Zie de hoofdstukken daarover.

Het resultaat blijkt veel waardering te oogsten, getuige ook de cijfers van het gebruik sinds de introductie. De laatste versie van 8 december 2016 is 252 maal gedownload. In totaal is de app 1584 maal gedownload. Er zijn in Nederland nu 7 MCC's met op elkaar gelijkende regionale apps. De MCC Kliksite werd in 2016 maandelijks bijna 1200 maal bezocht door bijna 400 unieke bezoekers.

Overige MCC Klik activiteiten

Ochtendspits

Het idee is in 2015 ontstaan en aansluitend aan de voorbereiding gestart. Op 1 januari 2016 is de Ochtendspits officieel van start gegaan. Zie inleiding en mccochtendspits.nl

MCC Klik matching

In het voorjaar 2014 is in samenwerking met de Commissie Compagnonscursus gestart met het project Klik Matching: Kijk in Elkaars Keuken: een dag of dagdeel over en weer bij elkaar meelopen voor specialisten en huisartsen. Het doel is de kwaliteit van de samenwerking te verbeteren door meer persoonlijk contact en meer inzicht in elkaars werkwijzen.

Op de website kan men zich via een speciale webapplicatie aanmelden. MCC Klik zorgt voor een match: "date". Na een tiental matches in 2014 en 2015 zijn er in 2016 nog enkele matches tot stand gekomen. Op de Compagnonscursus en de kennismakingsavond :Zwols Nieuwe, is er opnieuw aandacht aan dit programma besteed.

Transmuraal Incidenten Melden, TIM

Het op initiatief van MCC Klik in samenwerking met de senior adviseur Kwaliteit en Samenwerking van Isala in september 2014 met een pilot gestarte Transmuraal Incidenten Melden (TIM). Dit is na maart 2015 voortgezet.

Doel is de kwaliteit van de zorg te verbeteren door middel van inzicht in aard en aantal van transmurale incidenten.

Dit MCC Klik initiatief is door het Zwols Veiligheidsnetwerk tot hun project gemaakt. In het Zwols Veiligheidsnetwerk is een groot aantal partners in de zorg vertegenwoordigd: Isala, Medrie/Huisartsenpost, Huisartsen, Thuiszorg Icare en Carinova, Verpleeghuisorganisaties IJsselheem en Zonnehuis, openbare apothekers, Ziekenhuis apotheek. GGZ Dimence, Epilepsiekliniek Sein.

De algemeen coördinator van MCC Klik en de senior adviseur Kwaliteit en Veiligheid Isala zijn namens het Zwols Veiligheidsnetwerk regisseur van TIM.

De beveiligde webapplicatie waarop een transmuraal incident kan worden gemeld is zowel via de website van Klik als ook, sinds juli 2015, middels een app bereikbaar. (TIM ZVN)

De pilot is in maart 2015 succesvol afgesloten. In 2015 zijn er 200 meldingen binnengekomen. Veel met betrekking tot problemen m.b.t. medicatieverstrekking en overdracht van patiënten.

Naar aanleiding van de meldingen zijn er verbeteracties gestart op de genoemde terreinen. Het TIM initiatief trok in 2015 belangstelling van ander regio's. Er werden meerdere presentaties in het land gegeven.

De algemeen coördinator vervulde ook in 2016 de taak van regisseur TIM, bij het Zwols veiligheidsnetwerk.(ZVN), en ook dit werden door hem in den lande verschillende presentaties gegeven.

Het aantal transmurale meldingen was in 2016 iets lager dan in 2015 omdat met name de openbare apothekers minder meldden, ten gevolge van enige meldingsmoeiheid. Overige melders zijn stabiel in aantal. Zie [Jaarverslag Transmuraal Incident Melden 2016](#).

Klik actueel

Vanaf januari 2013 verzorgt MCC Klik samen met Isala de maandelijks digitale nieuwsbrief Klik actueel. Bestemd voor huisartsen, specialisten, apothekers, specialisten ouderengeneeskunde en verloskundigen.

Transmuraal formularium

De algemeen coördinator is betrokken bij de ontwikkeling van een transmuraal formularium voor de regio Zwolle. Een initiatief van Isala waarbij specialisten, huisartsen, apothekers en specialisten ouderenzorg betrokken zijn.

Tot op heden zijn de afspraken over nieuwe anticoagulantia, delier, dementie, Cardiovasculair Risicomanagement (CVRM) en maagmedicatie ontwikkeld. De betrokkenheid van MCC Klik is gericht op het in lijn blijven van het formularium met de werkafspraken.

Kennismakingsavonden nieuwe stijl: Zwolse Nieuwe

Samen met Isala en Werkgroep Deskundigheidsbevordering Huisartsen werd voor de derde maal in november een kennismakingsavond georganiseerd. Een combinatie van kennismaking van nieuwe specialisten en huisartsen met een inhoudelijk programma gericht op nieuwe ontwikkelingen ingebed in een sociaal programma. Gezien de grote opkomst en reacties lijkt dit de goede formule voor de komende jaren.

Digitalisering.

In 2017 zal de nascholingsapp aangeschaft worden via MDL (Martin de Lang Solutions). De verwachting is dat deze in de loop van 2017 operationeel is en getest kan worden. Het doel is onder andere om de administratieve lasten te verminderen en door de integratie van de nascholingsapp in de bestaande website het gebruik van de website te intensiveren.

WEC adviesraad

Er werd deelgenomen aan de besprekingen binnen de adviesraad van het Wond Expertise Centrum.

Overige overleg structuren

- De medisch coördinator van de werkafspraken heeft overleg gevoerd met de revalidatie geneeskunde in de regio (Isala, Vogellanden, CIR) om te komen tot een regio brede werkafpraak over de begeleiding van de patiënt met chronische pijn. Dit traject zal doorlopen in 2017.
- De medisch coördinator van de werkafspraken heeft overleg gevoerd met de jeugdartsen in de regio IJssel-Vecht over een werkafpraak betreffende verbetering van de samenwerking. Dit overleg heeft geleid tot de formering van een werkgroep die in 2017 een werkafpraak zal vastleggen.
- Er is overleg geweest met de SEH artsen, het GGZ-huis over ADHD werkafspraken en afspraken rond dementie. De vorming van werkgroepen staat in de planning.
- De CVRM werkafpraak is in overleg met de VRM ketenzorg op de MCC Klik site toegevoegd. Een Interline volgt in 2018.
- Er is een structureel overleg gestart met Medrie en HRZ. Om lopende zaken meer te coördineren en op de hoogte te zijn van elkaars trajecten. Ook de communicatie met de HRZ is besproken. De voorzitter van de HRZ en medisch coördinator werkafspraken zullen elkaar direct benaderen over te coördineren onderwerpen.

Financiering

MCC Klik werd ook in 2016 gezamenlijk door Isala, de huisartsen en de apothekers gefinancierd. Daarnaast betalen de huisartsen die meedoen aan Interline een abonnementsbijdrage voor drie bijeenkomsten (voor 2016: € 265 inclusief de Ochtendspits). De presentatoren van Interline krijgen per presentatie betaald (in 2016: € 160 met zo nodig reiskostenvergoeding). De inspanning voor het maken van een Werkafpraak wordt niet vergoed.

Presentaties, publicaties

- Jules ten Berg en Dirk Branbergen mochten in 2015 op het door de overheid georganiseerde symposium 'Tegen verspilling van zorg' als 'Best Practice voorbeeld' acte de présence geven. Zij konden onder meer de minister uitleggen wat er in Zwolle gaande is.
- Er werden meerdere presentaties gehouden zowel lokaal als in het land met betrekking tot TIM en de Interline/Ochtendspits. (Sittard, Tiel, Utrecht, Bilthoven)
- Een posterpresentatie over TIM is geaccepteerd voor het International Forum on Quality and Safety in Health Care, april 2016 Gotenborg.
- Elke eerste dag van de maand wordt, sinds begin 2016 en inmiddels structureel, door de coördinatoren van MCC Klik aan nieuwe specialisten, artsen in opleidingen, en arts-assistenten in Isala een presentatie gegeven om de activiteiten van MCC Klik onder de aandacht te brengen en het gebruik van de MCC Klik website (o.a. de Wie is wie telefoonlijsten) te stimuleren.

2. Jaarplan 2017

- De drie Interlineprogramma's in 2017 zijn Lumbaal Radiculair Syndroom (start februari), Astma en Luchtweginfecties bij kinderen (start mei) en Complexe Wondzorg (start oktober).
- Met ingang van 2017 worden 3 grote Interlinegroepen in Zwolle opnieuw ingedeeld en wordt een extra groep gecreëerd. Er zijn dan in totaal 16 Interlinegroepen.
- Het starten van een pilot: opzet van het Diagnostisch Toets Overleg in samenwerking met de specialisten van Laboratorium Isala en de huisartsen.
- Het maken van een werkafspraken waardoor de samenwerking met de jeugdartsen een nieuwe impuls krijgt.
- Er loopt een traject met Isala, Vogellanden en CIR om de zorg voor de patiënt met chronische pijn te verbeteren.
- Afspraken maken over dementie en ADHD in samenwerking met het GGZ-huis van Medrie.
- Algemeen coördinator Jules ten Berg beëindigt in 2017 zijn activiteiten voor MCC Klik. TIM blijft hij voorlopig nog doen.
- Voor de opvolging van zijn functie wordt een duobaan gecreëerd bestaande uit een specialist en een huisarts beiden voor 4 uren per week.

BIJLAGE 1 Tabellen

Tabel 1 Werkafspraken in 2016

Er zijn 3 nieuwe en 5 herziene Werkafspraken verschenen in 2016.

Kleine wijzigingen worden soms alleen op de website editie aangebracht (deze wijzigingen staan vermeld in document 'Wijzigingen WA digitale versie zonder herdruk' op de MCC Kliksite onder 'Werkafspraken - Algemeen'). Zij staan hieronder gemarkeerd met (ws).

Nieuwe Werkafspraken in 2016	Betrokken disciplines*
antistolzorg	Klinisch chemici
Mond Kaak Aangezicht	Kaakchirurgen
Palliatieve ketenzorg	PACT team, netwerk Palliatieve Zorg
Herziene Werkafspraken in 2016	Betrokken disciplines*
KNO	KNO artsen
Seksuologie	Urologen, gynaecologen,
Plastische chirurgie	Plastisch chirurgen
Communicatie werkafpraak	Isala
Mammacarcinoom	mammapoli
In de planning voor 2017	Betrokken disciplines*
Ulcus cruris venosum	Dermatologen
Arterieel ulcus	Vaatchirurgen
Complexe wondzorg	Dermatologen en chirurgen
Astma bij kinderen	kinderartsen
Luchtweginfecties bij kinderen	Kinderartsen
Lumbaal radiculair syndroom	Neurologen, orthopeden, anesthesisten, neurochirurgen, reumatologen
Communicatie met jeugdartsen	Jeugdartsen, kinderartsen

* Bij alle werkafspraken zijn de huisartsen betrokken, en bij farmacotherapeutische inhoud de openbare- en ziekenhuisapothekers.

NB: Mammacarcinoom is uitgebreid herzien, maar wordt pas gepubliceerd bij operationeel worden van het mammaloket.

Tabel 2 Interlineprogramma's 2016

Nieuwe Interlineprogramma's in 2016	
Plastische chirurgie	Afwijkingen aan hand en pols
Mond Kaak Aangezicht	Afwijkingen aan mond, kaak, aangezicht, hals
Antistolzorg	Alles rond de zorg voor antistolling
Afgeronde Interlineprogramma's in 2016	
Orthopedie	
Gynaecologie	
Cardiologie	Hartfalen en AF

Tabel 3 Overzicht alle Interlineprogramma's

Interline programma's		Start	Gereed
	Longproject Astma/COPD	1999	2002
1	Neurologie - Hoofdpijn	1998	2002
2	Interne - Dyslipidemie	1999	2005
3	Radiologie	1999	2002
4	Kinder - astma bij ki	1999	2004
5	Cardio - angina pectoris	1999	2004
6	Interne - Diabetes mellitus	2000	2004
7	Longz - astma/copd versie 2000	2000	2004
8	Dermatologie	2001	2004
9	Pijnbehandeling 1	2001	2004
10	Dementie	2002	2005
11	Orthopedie	2002	2005
12	Kinder - druk gedrag	2002	2005
13	Cardio - Hartfalen	2003	2006
14	Oogheekunde	2003	2005
15	Urologie	2003	2006
16	Reumatologie	2004	2006
17	Pijnbehandeling 2+3	2004	2007
18	Kinder - luchtweginfecties	2005	2007
19	KNO	2005	2007
20	Psychiatrie	2005	2008
21	Plastische chirurgie	2006	2008
22	Laboratorium	2006	2008
23	Cardio - Atriumfibrilleren	2006	2008
24	Interne - schildklier + osteoporose	2007	2009
25	Bekkenbodempromblematiek	2007	2009
26	Slaapstoornissen	2007	2010
27	Kindergeneeskunde (4 WA)	2008	2010
28	Palliatieve sedatie + Pijn dl 1	2008	2010
29	Ulcus cruris venosum	2008	2011
30	Mammacarcinoom	2009	2011
31	Reumatologie 2	2009	2012
32	Astma + COPD versie 2009	2009	2011
33	Geriatric	2010	2012

34	Seksuologie	2010	2012
35	Chemotherapie	2010	2012
36	Microbiologie	2011	2013
37	Radiologie	2011	2013
38	Pathologie	2011	2013
39	Psoriasis en Huidtumoren	2012	2014
40	Neurologie, algemeen	2012	2014
41	Sportgeneeskunde	2012	2014
42	Kindergeneeskunde	2013	2015
43	Psychiatrie	2013	2015
44	MDL	2013	2015
45	Gynaecologie	2014	(2016)
46	Cardio: HF + AF	2014	(2016)
47	Orthopedie	2014	(2016)
48	Infectieziekten	2015	(2017)
49	Nierfunctiestoornissen	2015	(2017)
50	Oogheelkunde	2015	(2017)
{51	Plastische chirurgie	2016	(2018)
52	Mond-, Kaak- en Aangezichtschirurgie	2016	(2018)
53	Antistolzorg (KCL)	2016	(2018)
54	Lumbaal Radiculair Syndroom	2017	(2019)
55	Astma en Luchtweginfecties bij kinderen	2017	(2019)
56	Complexe wondzorg (veneus en arterieel)	2017	(2019)
57	CVRM	2018	(2020)

Tabel 4 Aantal presentaties en lopende Interline programma's t/m 2016

	Presentaties	Programma's
Totaal	705	59
2016	45	9
2015	45	9
2014	41	9
2013	42	9
2012	43	9
2011	45	10
2010	45	10
2009	42	9
2008	44	10
2007	40	10
2006	42	10
2005	48	13
2004	46	15
2003	39	13
2002	37	12
2001	25	9
2000	21	7
1999	12	4
1998	3	2

Tabel 5 Aantal deelnemers, opkomstcijfers en evaluatie Interline

Jaar	Aantal groepen	Aantal deelnemers	Gemiddeld aantal deelnemers per groep	Gemiddeld aanwezig aantal deelnemers	Gemiddelde opkomst per presentatie	Gemiddeld beoordelingscijfer presentaties
2016	15	208	13,8	10,2	73 %	8,3
2015	15	205	13,7	10,6	77%	8,3
2014	14	193	13,8	10,2	74%	8,2
2013	14	186	13,3	10,1	76%	8,2
2012	14	191	13,6	10,4	76 %	8,2
2011	15	188	12,5	9,2	73 %	8,2
2010	15	190	12,7	9,5	75 %	8,2
2009	14	174	12,4	9,0	72 %	8,2
2008	14	178	12,7	9,2	72 %	8,1
2007	14	176	12,6	9,6	81 %	8,1
2006	14	164	11,7	9,8	84 %	8,1
2005	14	172	12,3	9,2	75 %	8,1
2004	14	164	11,7	9,2	78 %	8,1
2003	13/14	161	12,4	9,6	84 %	8,2
2002	13	157	12,1	9,6	79 %	8,3
2001	11	147	13,4	9,9	74 %	8,3
2000	10	140	14	9,1	65 %	8,3
1998 - 1999	6	70	11,7	8,5	73 %	niet gemeten

BIJLAGE 2 Samenvatting vorige jaarverslagen

1997

In dit jaar is het Interlinesysteem uitgedacht en is besloten dit onder verantwoordelijkheid van de WDH uit te voeren.

1998

Er is gestart met het ontwikkelen van programma's en het insluiten van deelnemersgroepen. Het Longproject is dit jaar door twee groepen gevolgd. De eerste Interlinepresentatie (over Hoofdpijn) vond op 17 maart 1998 plaats.

1999

Er zijn wederom drie nieuwe groepen ingesloten, er zijn twee nieuwe programma's ontwikkeld. Van de drie nieuwe groepen doet één tevens het Longproject.

2000

Er zijn drie nieuwe programma's ontwikkeld, één is fors herzien (Dyslipidemie).

Twee nieuwe groepen volgen tevens het Longproject.

Er is een presentatie over Interline, met een aangepast programma over samenwerking, op de Zwolse Compagnonscursus in september gegeven.

Bij de evaluatie is gevraagd naar het voorgenomen gebruik van de Werkafpraak na de presentatie. Dat scoorde een 7,6, bij een huidig gebruik van 4,2. Bij meting bij een volgende bijeenkomst bleek het aangegeven gebruik gestegen te zijn tot 5,9. Gezien de hoeveelheid benodigde vragen hiervoor zijn deze vanaf 2001 niet meer gesteld.

2001

Er waren negen programma's operationeel en elf deelnemende groepen. Eén groep heeft een pauze ingelast. Drie specialisten hebben in de loop van 2001 hun medewerking opgezegd wegens tijdsproblemen. Er is begin april een artikel over MCC Klik en Interline in Medisch Contact gepubliceerd*.

Er is een presentatie van het nieuwe Interlineprogramma 'Pijnbehandeling' op de Zwolse Artsendagen in mei gegeven.

* "*Het klikt weer in Zwolle*", Branbergen, H.C.T. MC 2001; 14: 556-558.

2002

Alle huisartsengroepen in en rond Zwolle doen mee; 13 groepen. Dertien programma's, waarvan drie nieuwe: Orthopedie, Kinderen met hardnekkig druk gedrag en Dementie. De laatste groep is gestart met het Longproject. Er is een begin gemaakt te stimuleren in andere regio's een zuster-Interline te laten starten; in dat kader is een workshop gegeven op de Compagnonscursus Hoogeveen. Ook is het jaarverslag 2002 opgevolgd met een interview-bijlage en in 2003 op grote schaal verspreid.

2003

De 100^e Interlinebijeenkomst en het 5-jarig bestaan van Interline werd met bovengenoemde interview-bijlage 'gevierd'. Het jaar begon met 13, eindigde door splitsing met 14 Interlinegroepen. Drie nieuwe Interlineprogramma's: Urologie, Hartfalen, Oogheelkunde.

Er is een geslaagde evaluatiebijeenkomst van Interlinepresentatoren gehouden onder leiding van dr. P. Boendermaker, onderwijscoördinator van het Huisartsen Instituut Groningen.

Op het NHG-congres is een workshop gegeven (H.C.T. Branbergen en O. Schwantje, huisarts, lid WDH) over implementatie van Werkafspraken. Naast een demonstratie van Interline is daar de implementatie via diseasemanagement, aanvraagformulieren en automatisering besproken.

2004

Dit jaar twee nieuwe programma's: Reumatologie en Pijnbehandeling deel 2+3, geen herzieningen.

Introductie van het fenomeen Interpluscursus, de eerste met de neurologen over Hoofdpijn en TIA/CVA. De administratief medewerker John v.d. Velde heeft eind 2004 afscheid genomen van Interline.

In Huisarts en Wetenschap nr. 47, augustus 2004, is onder de rubriek 'In de praktijk' een interview met de heer H.C.T. Branbergen gepubliceerd: 'Een betere samenwerking geeft efficiëntere zorg'.

Branbergen heeft zitting in de commissie NHG/FMCC.

2005

Vier nieuwe of herziene Werkafspraken, twee Berichten en drie nieuwe Interlineprogramma's: Luchtweginfecties bij kinderen, KNO en Psychiatrie. Twee Interpluscursussen: Hart- Vaat-Risicomanagement, Astma/COPD. In Hardenberg is nu ook gestart met een MCC Voor de opening gaf de heer Branbergen een presentatie en dit leidde samen met de heer B van Holsteyn tot een publicatie in het (laatste nummer van) het tijdschrift Huisartsgeneeskunde, mei 2005: 'De zin van een Medisch Coördinatiecentrum', blz. 34,35. Ter ere van het convenant NHG/FMCC gaf de heer Branbergen met de heer Flikweert een presentatie bij het NHG, later gepubliceerd in Huisarts & Wetenschap, 48 (4) april 2005 blz. NHG-47. Medisch Contact publiceerde een artikel over Werkafspraken waarvoor de heer Branbergen is geïnterviewd, (MC 21 okt 2005, 60, nr42: Evert Pronk: 'Niet in elkaars tuintje harken'). Met de redactiegroep NHG/FMCC is een modelwerkafpraak TIA/CVA gepubliceerd, gepresenteerd op een werkconferentie van de FMCC in Mallorca.

2006

In 2006 zijn er negen nieuwe of herziene Werkafspraken gepubliceerd en één nieuw Bericht. Er zijn drie nieuwe Interlineprogramma's van start gegaan: Laboratorium, Atriumfibrilleren en Plastische Chirurgie. In november heeft de heer Branbergen met de redactiecommissie van de FMCC een workshop verzorgd op het NHG-congres: 'Maak werk van regionale afstemming, zorg dat de patiënt niet tussen huisarts en specialist valt'.

2007

Zie schema's. Er is nog één Interplus gegeven (CVRM). Er is een demonstratiepresentatie gegeven voor Stadskanaal. Publicatie: 'Huisarts en Praktijk': MCC Klik: een uitstekend vehikel voor ketenzorg (okt 2007, pg 28-29).

2008

Zie schema's. Demonstratiepresentaties in Emmen en Almere (2x). Op 11 maart een Ondersteuningsbijeenkomst. De Ondersteuningswebsite is gestart. Geen Interplus presentatie.

2009

Demonstratie Leeuwarden. Openbare demonstratie website Ondersteuningscentrum.

2010

Demonstratiepresentaties voor Hilversum, Diakonessenhuis Utrecht, kaderhuisartsen Urogynaecologie, symposium KennisBeterDelen. Interline is nu operationeel in Zwolle, Hoogeveen, Hardenberg, Deventer en Amersfoort. Als 15^e Interlinegroep heeft Epe zich aangesloten.

2011

Hoofdstuk geschreven in boek "Praktijkvoering in de huisartsgeneeskunde"
Vorbereidingen voor openbaar maken Verzamelsite en artikel Medisch Contact (2012)

2012

Afslanking MCC Klik.
Verzamelsite en Werkafsprakengedeelte MCC Klik site openbaar.
Publicatie 'Vloeiend tussen eerste en tweede lijn', Dirk Branbergen, Medisch Contact, 27 april 2012, 67, nr. 17, pg 1048-1050.
Presentaties BovenIJ Ziekenhuis Amsterdam, Huisartsenorganisatie Koog aan de Zaan, Ledenvergadering FMCC.

2013

Ontwikkeling en presentatie nieuwe MCC Kliksite, app, medeontwikkeling FMCC Verzamelsite. Presentatie hiervan op Ledenvergadering FMCC.

2014

Presentatie op NHG congres 'Dokteren doe je niet alleen' via filmpje.
Interview en gesprek met Orde van specialisten en vertegenwoordiging VWS in kader programma rijksoverheid 'Tegen verspilling van zorg'. Klik Matching geïntroduceerd. Transmuraal Incident Melden, pilot gestart in september 2014. Webinar nierfunctiestoornissen KNMP.

2015

Ontwikkeling van de Ochtendspits. Pilot van Transmuraal incident melden is gestart in samenwerking met ZVN.

2016

Ontwikkeling van de nascholingsapp voor Interlinescholingen en congressen (Warffum, Compagnonscursus).